

SODELOVANJE MED DRUŽINAMI OTROK V SKUPINI IN VRTCEM

Sodelovanje med vrtcem in starši je pomemben vidik kakovosti predšolske vzgoje, saj prav to sodelovanje veliko prispeva k ustreznemu dopolnjevanju družinske in institucionalne vzgoje oz. vzgoje v vrtcu.

Dober odnos med vzgojiteljem in starši pa temelji na zaupanju. Zato sva se s sodelavko trudile, da sva s starši vzpostavili odprt odnos. V njem naju je zanimalo njihovo razmišljanje o vzgoji in njihovih pogledih na razvoj njihovega otroka, sprejemale sva njihove pobude, skušale razumeti njihove reakcije, jim dajale podporo in sodelovale z njimi.

Pri sodelovanju s starši sva iskali nove, raznolike načine dela in starše sprejele kot enakovredne sodelavce.

V času zaprtja vrtca zaradi preprečitve prenosa corona virusa sva staršem pripravljale različne naloge, s katerimi sva spodbujale sodelovanje med njimi in otroki. Opis nalog sva posredovali preko portala e-asistent vsakih deset dni. Poimenovali smo jih izzivi, saj se nam je zdel izraz domača naloga preveč strog. Če so starši sprejeli izziv so nama posredovali eno, največ dve fotografiji na portal e-asistent. Iz fotografij je moralo biti razvidno sodelovanje med starši in malčkom. Izzive sva opravili tudi midve s sodelavko in jih posredovale staršem otrok, ki obiskujejo skupino. Izzivi so zajemali vsa področja kurikuluma. Da naštejemo nekatere: gremo na sprehod, različne gibalne igre z jesenskim listjem in jesenskimi plodovi (pihanje jesenskega listja, masaža z jesenskimi plodovi), čarobni december (s predlogi za koledar presenečenja), igranje se z žogo (z različnimi igrami z žogo in masažo), "zima, zima, bela" (z različnimi idejami kako skupaj ustvarjati), grem peš, se sam uredim,...Ko smo ponovno prišli v skupino smo si fotografije z otroki ogledali. Odziv staršev je bil pozitiven in zato smo kljub odprtju vrtca nadaljevali s izzivi. Naloge v izzivih so bile nastavljene tako, da so se ujemale s cilji in dejavnostmi, ki smo jih izvajali v skupini vrtca.

Med nami se je spletel pristen medsebojni stik, s toplimi medčloveškimi odnosi.

PUSTI, SAM BOM!

Želja po neodvisnosti je za otroka glavna gonilna sila. Medtem, ko si otrok na vso moč prizadeva, da bi postal samostojen, se ob urjenju in usvajanju veščin tudi neizmerno zabava. Otroci že zelo zgodaj pokažejo, da želijo učenja veščin, s katerimi bodo postali čim bolj neodvisni od nas. Če jim pomagamo, da se naučijo samostojno oblačiti, umivati, nalivati pijačo, zajemati hrano, pospravljati za seboj jim s tem tlakujemo pot v samostojnost.

Vsakemu izmed nas je eden izmed ciljev vzgoje tudi ta, da otroka nauči samostojnost, da se bo v svetu znašel in se znal soočiti s preprekami, ki mu jih bo prineslo življenje. Kdaj pa bo otrok postal samostojen, je odvisno od številnih dejavnikov, tako na primer od življenjskega sloga družine ali otrokovih osebnostnih lastnosti. Najprej moramo dovoliti otroku, da je samo otrok. To pomeni, da mu zagotovimo brezskrbno otroštvo, da ga ne silimo k samostojnosti, saj to nima nobenega učinka. Otroka moramo opazovati in ga postopoma voditi k samostojnosti in mu dovoliti biti tudi nesamostojen.

Najprimernejši čas učenja oz. navajana samostojnosti je tisti trenutek, ko opazimo, da nekaj otrok počne sam. Takrat pa moramo biti do otroka potrpežljivi in si vzeti čas, da otrok usvoji večino, ter ga pohvaliti ne glede na rezultat. Na srečo imamo tega časa dovolj v vrtcu, da otroku dovolimo, da sam opravi delo, ki se ga je lotil. Otrokom sva omogočili spodbudno okolje, nudili podporo in otroci so tokom šolskega leta postali veliko bolj samostojni. Tako sva otoke spodbujali k samostojni igri in pospravljanju za seboj (velikokrat priskočili v pomoč). Prav tako sva otrokom dopustili, da se urijo skrbeti zase – hranjenje, oblačenje in slačenje, obuvanje in sezuvanje, brisanje nosu, umivanje, opravljanje potrebe ... Na to temo smo skozi celotno šolsko leto izvedli različne dodatne dejavnosti. prebirali smo slikanice Geraldine Elschner »Čisto sam« in Mojce Podgoršek: Pozor! Nosne mucke napadajo!, se naučili skozi gibalno igro kako si umivamo roke ter ustvarjali viruse s pomočjo pipete ter jih umivali z rok... Otroci, ki se čutijo spoštovane in sposobne, ki se zavedajo, da marsikaj znajo narediti samostojno, so zadovoljni otroci z zdravo samopodobo.

DRUŽENJE Z VRSTNIKI

Že v zgodnjem otroštvu se oblikujejo prva prava prijateljstva. Pomembno je spodbujati prijateljstvo med otroki, saj prijateljevanje z drugimi otroki spodbuja otrokov socialni in čustveni razvoj, otroci razvijajo empatijo, socialne veščine, spodbujajo samozavest in sposobnosti za samopomoč. Ustvarjanje prijateljstev je dobro tudi za razvoj umskih sposobnosti. Prijateljstvo razvija življenjske veščine, ki bodo povečale otrokovo modrost, samozavest in samospoštovanje. Naučili se bodo, kako se spopasti s konflikti in stisko. Konflikti se pojavijo med prijatelji in kot vzgojitelju je to odlična priložnost, da otroke naučite, kako rešiti konflikt. Prijateljevanje med vrstniki nudi otroku sporočanje svojih skrbi, sanj in strahov, zaradi česar se bodo počutili manj osamljene. Otroci bodo dobili občutek, da bodo zgradili svojo skupnost, ko bodo vzpostavili nova prijateljstva. S prijateljevanjem se jim poveča sposobnost sprejemanja odločitev, ko se otroci igrajo z vrstniki brez vključevanja odraslih. Možnost svobodnega igranja z drugimi otroki jim pomaga razviti domišljijo, ki je pomembna za otrokov razvoj in prav temu vidiku sva v skupini še posebej dajali poudarek.

Strmele sva skozi celotno šolsko leto k temu, da otrokom omogočiva občutek pripadnosti, ustvariti prijetno vzdušje in vzpostaviti vezi med njimi. Dejavnosti sva zastavljali tako, da sva otroke spodbujale k sodelovanju. Usmerjali sva jih, da starejši otroci pomagajo mlajšim, da mlajši otroci ne posegajo po igračah starejših otrok, da se igrajo s istimi igračkami in si jih med seboj sposojajo...

Igranje z več otroki jim bo tudi omogočilo, da vedo, kako delujejo druge družine, in ne bodo šokirani, ko se bodo soočili z družinskimi razmerami, ki so nekoliko drugačne od njihovih. Povezali smo se s starejšo skupino otrok enote Romano. Žal nam razmere niso dopuščale, da bi se fizično srečali. Našo druženje smo organizirali preko aplikacije zoom. Srečanja smo organizirale enkrat mesečno in v njih predstavili aktualne dejavnosti. Otroci iz enote Romano so se nam predstavili s lutkovno predstavo priredbe zgodbe Jacob in Wilhem Grimm »Rdeča Kapica«, zapeli nove pesmi, nam zaplesali njihove plese. Mi pa smo jim predstavili prstne igre, jim zaplesali in skupaj z njimi izvedli gibalno minutko.

EN, DVA, TRI RAZGIBAJMO SE VSI!

Gibanje je eno najpomembnejših področij v otrokovem razvoju. Če otrok to potrebo, poleg ostalih, uspešno zadovoljuje, je vesel in zadovoljen, ter se razvija v celovito osebnost. Poleg ohranjanja in krepitev zdravja vpliva gibanje na vsa področja razvoja otroka: telesni, spoznavni, čustveni, socialni razvoj, razvoj govora, osebnosti, intelektualni. Ta področja se prepletajo in nenehno vplivajo drugo na drugega.

Otrokom je potrebno omogočiti gibalne dejavnosti, ki ne smejo biti ne prelahke in ne pretežke, ampak ravno pravšnje za njihovo starost. Pomembno je tudi, da jim ponudimo ustrezne pripomočke, ki so prilagojeni otrokovi razvojni stopnji.

Da bi se otroci čim boljše gibalno razvijali sva jim ponudili pestro in široko paleto gibalnih izkušenj, ki bodo osnova za kasnejše zahtevnejše gibalne vzorce.

Vsak dan smo pričeli z gibalno minuto. Izbirali sva raznolike gibalne vaje in rekvizite. Tako smo se razgibali z gibalno kocko, ki je bila povezana na temo, ki smo jo spoznavali. S pomočjo kocke smo gibalno ponazarjali prevozna sredstva, živali, vremenske situacije,..., se razgibali z obroči, trakovi, žogami, stolčki, občasno ob glasbi ter izvali preproste plesne igre (Ringa, ringa raja; Didl, didl, dajčka; Ob bistrem potoku je mlin).

Otrok potrebuje veliko gibanja, da bi jim to omogočili sva načrtovale še različne druge oblike gibanja v obliki poligona ali vaj po postajah z gibalnimi izzivi z različnimi rekviziti.

Tako so otroci sproščeno usvajali naravne oblike gibanja - hoja, tek, skoki, lazenje, plazenje, plezanje, dviganje, nošenje, potiskanje, vlečenje in visenje, usvajali osnovne načine gibanja z žogo (kotaljenje in metanje). Vaje so bile zastavljene tako, da so otroci iskali lastne poti pri reševanju gibalnih problemov.

Dejavnosti smo izvajali v igralnici in ko nam je vreme dopuščalo na dvorišču vrtca. Otroška igra na prostem in gibanje na svežem zraku, tako poleg urjenja gibalnih spretnosti in sposobnosti otroka, pripomorejo tudi k zdravju in dobremu počutju otroka.

Menim, da z zgodnjim vključevanjem otroka v gibalne aktivnosti, otroku spodbudimo veselje, pozitivno samopodobo, zaupanje vase ter navdušenje za gibanje, ki vpliva na njegov pogled in doživljanje skozi vsa obdobja njegovega življenja. Otrok, ki bo motiviran za gibanje že v zgodnjem obdobju svojega življenja, bo imel pozitiven odnos do gibanja tudi v odrasli dobi. S tem mu postavljamo temelje za nadaljnje življenje.

SPOZNAVANJE ČUTIL

Svoje čute moramo uporabljati, da lahko delujemo in sodelujemo v svetu, ki nas obkroža. Čuti nam omogočajo edinstvene izkušnje ter interakcijo z družbo in vključitev vanjo. Pomagajo nam razumeti okolje okoli nas in se odzivati znotraj njega. Imajo pomembno vlogo pri odločanju za dejanja v določeni situaciji. Maria Montessori je majhnega otroka opisala kot senzoričnega raziskovalca. Otrok svet okoli sebe zaznava, sprejema in dojema z vsemi čutili.

Da bi podkrepila spodbujanje otroke k uporabi več čutil hkrati sem jim pripravila različne senzorične igre. Otroci so imeli možnost spoznavati in doživljati posamezno čutilo.

Tako smo skozi igro spoznali čutilo za vonj. V ta namen sva jim pripravili plastelin v katerega sva umesile različne dišee in manj dišee snovi (cimet, klinčke, posušen hibiskus, na male koščke narezano čebulo, ribjo olje, ...). Otroci so najprej vohali plastelin in nato z željenim dišečim plastelinom ustvarjali.

Pri spoznavanju čutila za okus smo pokušali limono, slan kreker in vanilji sladkor, ter ob tem vodili didaktični pogovor. Če otrok ni znal ubesediti nam je pokazal z grimasami. Otroke spodbujava tudi, da poskusijo živila, ki jih ne poznajo ob kosilu ali malici.

Pri spoznavanju čutila za sluh smo poslušali in prepoznavali zvoke domačih živali, poslušali zvoke iz narave prepoznavali zvoke malih ritmičnih instrumentov, se igrali različne didaktične igre, kjer so morali biti otroci pozorni na višino zvoka.

Pri spoznavanju čutila za vid smo iskali skrite predmete v igralnici ali na dvorišču vrtca, pripravile dejavnosti, ki so vključevale urejanje in razvrščanje (pospravljanje igračk v škatle ali koše, razvrščanje različnih predmetov: gumbi, kocke, žoge,... po barvi ali velikosti).

Pri spoznavanju čutila za tip smo ustvarili tipno bibo (na bibino telo prilepili različen material: koščke blaga, mikano volno, alu folijo,...), se igra z različnimi žogami na otip (iz blaga, usnja, plastična, z različnimi vboklinami in izboklinami), polnili plastenke z različnim nestrukturiranim materialom ter si izdelali iz njih instrumente in gibalni rekvizit, ličkali koruzo, iz buče čistili semena, ustvarjali z različnim naravnim materialom (slama, blato, prstjo, usnje, vata, krep papir, ptičjim perjem, volno ter se veliko igrali z nestrukturiranim materialom

Pri spoznavanju letnega časa sem otrokom ponudila senzorično škatlo. S izdelavo senzorične škatle sem skušala vpeljati nekaj vaj za krepitev senzomotorike. Še posebej sem se osredotočila na taktilno zaznavo, saj je ta zelo pomembna za kasnejši razvoj grobomotoričnih spretnosti otrok. Jesenska senzorna škatla je vsebovala zrnje koruze, bučke, kostanj in jesensko listje ter nekaj malih zabojev. Zimska senzorna škatla je vsebovala bel riž, stiropor kroglice različnih velikosti, snežinke iz kosmate žice, cimetove palčke, modelčke za peko piškotov in nekaj majhnih posodic. Pomladanska senzorna škatla je vsebovala obarvan zelen riž, plastično cvetje, lesene figurice malih živali, vedrca in lopatke. Poletna senzorna škatla pa je vsebovala vodo, školjke, plastične ribice, cedila in male vedrca. Senzorno škatlo sem pričela polniti pred otroki ob tem pa jim pripovedovala zgodbo, ki ni imela konca, tega so morali otroci ob igri z materialom sami ustvariti. Zanimanje pri igri je bilo pri otrocih veliko, bili so ustvarjalni in vztrajni.

Pripravljeni senzorični materiali so otrokom omogočili prosto raziskovanje in vsakemu na svoj način omogočili doživljanje različnih situacij.

